

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: پازددهم	سوالات آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)
		ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم نظام آموزش و پرورش مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خردداد ۱۴۰۴			تعداد صفحه: ۲
نمره سوالات (پاسخ برگ دارد)			ردیف

۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- یکی از نمونه‌های تاریخ نگاری بر اساس روش موضوعی، کتاب مروج الذهب و معادن الجوهر مسعودی است. ب- در دوره خلافت امویان، تشکیلات اداری منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی عصر ساسانیان شکل گرفت. ج- در زمان طغرل، سلجوقیان در نبرد ملازگرد سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند.	۰/۷۵								
۲	کدامیک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط هستند؟ (هر مورد ۰/۲۵) (در ستون سمت چپ یک مورد اضافه است) <table border="1"><tr><td>الف- تاریخ بیهقی</td><td>۱- از مهم‌ترین تاریخ‌های عمومی</td></tr><tr><td>ب- تاریخ سیستان</td><td>۲- از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای</td></tr><tr><td>ج- تاریخ طبری</td><td>۳- از معروف‌ترین تک نگاری‌ها</td></tr><tr><td>د- عجائب المقدور فی النوائب تیمور</td><td></td></tr></table>	الف- تاریخ بیهقی	۱- از مهم‌ترین تاریخ‌های عمومی	ب- تاریخ سیستان	۲- از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای	ج- تاریخ طبری	۳- از معروف‌ترین تک نگاری‌ها	د- عجائب المقدور فی النوائب تیمور		۰/۷۵
الف- تاریخ بیهقی	۱- از مهم‌ترین تاریخ‌های عمومی									
ب- تاریخ سیستان	۲- از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای									
ج- تاریخ طبری	۳- از معروف‌ترین تک نگاری‌ها									
د- عجائب المقدور فی النوائب تیمور										
۳	جهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (هر مورد ۰/۲۵) (دو مورد اضافه است) (الْجَaiْtُو – غَازَان – يَاسَا – تِزُوكَاتُ) الف- دوره مسلمانی مغول‌ها در ایران از زمان آغاز شد. ب- مجموعه قوانین رایج در عصر تیموری، موسوم به بود.	۰/۵								
۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- در دوران صفوی، از درآمد کدام زمین‌ها برای اداره سپاه هزینه می‌شد؟ ۱- دوران تیموری ۴- املاک خصوصی ۲- دوران سلجوقیان ۳- دوران صفوی ۳- اراضی خاصه ۴- اراضی وقفی ۴- در چه دوره‌ای هنر اصیل فرش بافی از حالت روستایی و عشايری به صورت صنعت ملی درآمد؟ ۱- دوران ایلخانی ۲- دوران تیموری ۲- دوران صفوی ۳- دوران سلجوقیان	۰/۵								
۵	به سوالات زیر پاسخ کوچاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- خلافت فاطمیان در زمان چه کسی به اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت؟ ب- در دوره سلجوقی، کدام طبقه جامعه شهری به مهم‌ترین گروه اجتماعی تبدیل شد؟	۰/۵								
۶	تعییف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- جزیه: ب- اقطاع:	۲								
۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- روند گرایش ایرانیان به اسلام، در دوران خلافت بنی امیه و بنی عباس را با هم مقایسه کنید. ب- جایگاه دیوان وزارت و وزیر، در عصر سلجوقی و خوارزمشاهی چه تفاوت‌هایی داشت؟	۲								
۸	اظهار نظر و قضوت: (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما، مهم‌ترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، چه بود؟ ب- به نظر شما، دهقانان در سده‌های نخستین هجری چه نقش مهمی ایفا کردند؟	۲								
	صفحه ۱ از ۲									

تاریخ آزمون: ۰۷/۰۳/۱۴۰۴	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: پازددهم	سوالات آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)
نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۰۳:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم نظام آموزش و پرورش مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام تعلیمی تخصصی (داخل و خارج از کشور) - خردداد ۱۴۰۴			
نمره	سوالات (پاسخ برگ دارد)		

۳	<p>توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۵/۰ نمره)</p> <p>الف- روش های سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش ها و منابع تاریخی را بنویسید.(دو مورد)</p> <p>ب- ویژگی های مهم معماری عصر ایلخانان و تیموریان را فهرست کنید.(دو مورد)</p> <p>ج- آثار و منابع تاریخ نگاری عصر ایلخانی را بنویسید.(دو مورد)</p> <p>د- شاه عباس اول برای نجات کشور از مسائل و مشکلات داخلی و خارجی، چه اقدام ها و اصلاحاتی انجام داد؟(یک مورد)</p> <p>ه- یکی از ویژگی های فلزکاری عصر صفوی را بنویسید.</p> <p>و- جنبش اصلاح دینی در دوره رنسانس با انتقاد از چه مسائلی آغاز شد؟</p>	۹
---	---	---

۱	<p>کاربست شواهد و مدارک تاریخی:</p> <p>ترتیب زمانی رویدادهای مهم دوران خلافت عباسیان را بر روی خط زمان مشخص نمایید.(هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>الف- ولایت‌های امام رضا^(ع)</p> <p>ب- کشته شدن خاندان برمکی</p> <p>ج- به قدرت رسیدن و تسلط امیرالامراءها بر خلافت</p> <p>د- قتل ابومسلم خراسانی</p>	۱۰
	(۱) (۲) (۳) (۴)	↗

	تشريحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۰/۵	هدف محمود غزنوی از حمله به هند چه بود؟	۱۱
۰/۵	چرا در نیمه نخست قرون وسطا، فعالیت های علمی و فرهنگی کساد و بی رونق شد؟	۱۲
۱	علل و عوامل مخالفت و دشمنی سران مشرک با اسلام چه بود؟(دو مورد)	۱۳
۱	چرا تلاش های امام علی ^(ع) در دوران حکومتش برای بازگرداندن برادری و یگانگی دینی به امت اسلامی، با موافع و مشکلات اساسی رو به رو شد؟	۱۴
۱	موج اول حمله مغول به ایران چه پیامدهایی داشت؟(چهار مورد)	۱۵
۱	پیامدهای رسمی کردن مذهب شیعه دوازده امامی در ایران را توسط شاه اسماعیل صفوی بنویسید.	۱۶
۱	تأثیر مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین های اروپایی را در بروز جنگ های صلیبی توضیح دهید.	۱۷
۱	چرا پرتغالی ها و اسپانیایی ها انگلیزه و شوق بیشتری برای کشف راه ها و سرزمین های جدید از خود نشان دادند؟(دو مورد)	۱۸
۲۰	صفحه ۱۲ از	جمع نمره

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: قاریخ (۲)	پایه: یازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷
مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره	
۱	الف - صحیح ب - غلط ج - غلط	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	درب ۲ ص ۱۸ به جای خلافت امویان، «خلافت عباسیان» صحیح است. درب ۷ ص ۷۰ به جای طغل «آل ارسلان» صحیح است.
۲	۱- با گزینه «ج» یا تاریخ طبری ۲- با گزینه «الف» یا تاریخ بیهقی ۳- با گزینه «۵» یا عجائبه المقدور فی النوائب تیمور	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	درب ۱ ص ۴ درب ۱ ص ۶ درب ۱ ص ۶
۳	الف - غازان ب - تزوکات	۰/۲۵ ۰/۲۵	درب ۱۱ ص ۱۱۶ درب ۱۱ ص ۱۲۲
۴	الف - گزینه «۱» اراضی خاصه ب - گزینه «۳» دوران صفوی	۰/۲۵ ۰/۲۵	درب ۱۳ ص ۱۴۴ درب ۱۴ ص ۱۵۵
۵	الف - مُستَنصر ب - بازرگانان	۰/۲۵ ۰/۲۵	درب ۷ ص ۷۴ درب ۱۰ ص ۱۰۷
۶	الف - مالیات سوانهای بود(۰/۰) که مردان بالغ اهل کتاب(۰/۲۵) (یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان) که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند، ملزم به پرداخت آن بودند.(۰/۵) ب - در عصر سلجوقی، اقطاع به انواع مختلف واگذاری زمین(۰/۵) به افراد نظامی یا صاحبان مشاغل دیوانی گفته می‌شد.(۰/۵)		درس ۴ ص ۴۱
۷	الف - در دوران خلافت بنی امیه روند پذیرش اسلام در ایران گند بود. رفتار غیراسلامی برخی از حاکمان اموی، محدودیت‌ها و موافعی را بر سر راه گروش به اسلام ایجاد کرد.(۰/۵) کلید واژه: (اگر به نارضایتی ایرانیان از امویان یا گند بودن گروش به اسلام اشاره شد نمره کامل داده شود). به دنبال بهبود موقعیت سیاسی و اجتماعی ایرانیان در عصر خلافت عباسی گرایش به اسلام در ایران شتاب گرفت.(۰/۵) ب - در عصر سلجوقی، دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید. همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند.(۰/۵) در عصر خوارزمشاهی قدرت و نقش وزیر نسبت به دوره سلجوقی به شدت کاهش یافت و حتی در مواردی منصب وزیر حذف شد.(۰/۵)		درس ۸ ص ۸۷

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: قاریخ (۲)	پایه: یازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴			
راهنمای نمره‌گذاری			ردیف

۲	الف - فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام (۵/۰) و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود.(۵/۰)	۸
	ب - علاوه بر مشارکت در امور محلی (۵/۰)، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند.(۵/۰)	
۳	الف - مطابقت با عقل - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی - سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان - اعتبارسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی - اعتبارسنجی به کمک دستاوردهای سایر علوم انسانی. ب - ایجاد بنای‌های عظیم - ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند - تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون - ترکیب آجر و کاشی برای تزیین و زیباسازی بنایها. درس ۱۷ از ص ۱۵ تا ۲۰ مورد ۲/۵، ذکر دو مورد کافی است.	۹
	درس ۱۲ ص ۱۳۰ مورد ۰/۲۵، ذکر دو مورد کافی است.	
	ج - تاریخ جهانگشا - جامع التواریخ - تاریخ گزیده (هر مورد ۰/۲۵، ذکر دو مورد کافی است.)	۱۰
	د - ایجاد ثبات سیاسی و برقراری نظم و امنیت در داخل کشور - نوسازی تشكیلات و تجهیزات سپاه - توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان - بیرون راندن نیروهای بیگانه از خاک ایران (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) درس ۱۳ ص ۱۳۹-۱۴۰	
	ه - استفاده از فولاد - ظرافت، خلاقیت در خلق آثار هنری - بر روی آثار فلزی اشعار زیبا و سخنان نغزی خوشنویسی شد - طلاکاری روی فلزات (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) درس ۱۴ ص ۱۵۶	
	و - جنبش اصلاح دین با انتقاد و اعتراض به برخی از نظریات و عملکرد کلیسا شروع شد.	
۱	۱ - «۵» قتل ابومسلم خراسانی ۲ - «ب» کشته شدن خاندان برمکی ۳ - «الف» ولایت‌عهدی امام رضا (ع) ۴ - «ج» به قدرت رسیدن امیرالامراءها	۱۰
۰/۵	دستیابی به ثروت فراوان هند یا غارت معابد و پرستشگاه‌های آن سرزمین (به هر مورد اشاره شد نمره داده شود).	۱۱
۰/۵	به دلیل افول شهرها	۱۲
۱	احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها - مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود - بازارگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک کسب می‌کردند، محروم بمانند - وجود رقبات‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) درس ۳ ص ۲۷	۱۳

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: قاریخ (۲)	پایه: یازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و منقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴			
راهنمای نمره‌گذاری			ردیف

۱	زیرا گروه محدودی که از منافع و امتیازهای ویژه برخوردار شده(۵/۰) و سال‌ها به مال‌اندوزی و رفاه‌طلبی خو گرفته بودند، با آن حضرت مخالفت و دشمنی کردند.(۵/۰)	۱۴ درس ۵ ص ۴۷
۱	کشتار جمعیت - ویرانی شهرها - اسارت صنعت‌گران و هنرمندان - مهاجرت مردم - زوال اقتصاد کشاورزی - تعطیلی مراکز علمی و آموزشی.	۱۵ درس ۱۱ ص ۱۴۴
۱	فخست، اینکه بسیاری از شیعیان در خدمت دولت نوپای صفوی قرار گرفتند و در سایه دولت متشکل، منسجم و متحد شدند.(۵/۰) دوم، آنکه این اقدام سبب تمایز آشکار ایران از همسایگان مسلمان خود، به ویژه امپراتوری عثمانی در غرب و ازبکان و گورکانیان هند در شرق شد.(۵/۰) کلید واژه: (تمایز آشکار ایران از همسایگان مسلمان خود)	۱۶ درس ۱۳ ص ۱۳۷
۱	به دنبال هجوم و مهاجرت گسترده طوایف ژرمنی به سرزمین‌های اروپای غربی و رکود و تعطیلی فعالیت‌های تجاری و کارگاهی، این سرزمین‌ها با مشکلات اقتصادی و اجتماعی متعددی همچون افزایش جمعیت، بیکاری، فقر و کمبود مواد غذایی مواجه شده بود.(۵/۰) از این رو، پادشاهان و فئودال‌ها به منظور کاهش مشکلات اقتصادی و اجتماعی قلمرو خود، تلاش می‌کردند تا مردم را تشویق کنند که برای شرکت در جنگ‌های مذهبی، راهی سرزمین‌های دور دست شوند.(۵/۰) کلید واژه: ۱- رکود و تعطیلی فعالیت‌های تجاری و کارگاهی ۲- افزایش جمعیت، بیکاری، فقر، کمبود مواد غذایی ۳- تشویق مردم توسط پادشاهان و فئودال‌ها به شرکت در جنگ به منظور کاهش مشکلات اقتصادی و اجتماعی) (ذکر دو مورد کافی است). درس ۱۵ ص ۱۶۶	۱۷
۱	زیرا از یک سو قادر به رقابت با دولت‌شهرهای ایتالیایی که تجارت این منطقه را در انحصار خود داشتند، نبودند(۵/۰) از سوی دیگر با حکومت عثمانی که بر مناطق شمال شرق و شرق مدیترانه مسلط بود، دشمنی و ستیز داشتند.(۵/۰) درس ۱۶ ص ۱۸۱	۱۸
۲۰	جمع نمره	تندرست و پیروز باشد